

DELDOM

Afsagt den 15. maj 2008 i sag nr. BS 3-3005/2007 (ad citations sag):

Arkitekt **Adcitant**
Adresse 1
Odense

mod
 Cowi A/S
 Odensevej 95
 5260 Odense S

Denne del dom drejer sig om, hvorvidt sagen bør afvises fordi ABR 89, herunder voldgiftsbestemmelsen heri, er aftalt mellem parterne.

Sagens omstændigheder

Adcitant har i hovedsagen sagsøgt **Sagsøgte 1 og 2** med påstand om betaling af 545.678,00 kr. skyldig i henhold til faktura for **Adcitants** bistand i forbindelse med tegning, projektering og opførelse af et parcelhus, beliggende **Adresse 2**, **By 1**. Der er i hovedsagen afholdt syn og skøn og de sagsøgte har nedlagt selvstændig påstand om, at **Adcitant** tilpligtes til sagsøgte at betale 473.771,00 kr. **Adcitant** har ved ad citationsstævning af 21. december 2007 nedlagt påstand om, at ad citerede, Cowi A/S, tilpligtes at friholde ad citanten for ethvert beløb som ad citanten måtte blive dømt til at skulle betale til **Sagsøgte 1 og 2** i hovedsagen. Ad citerede har påstået sagen afvist under henvisning til, at der mellem parterne er indgået aftale om anvendelse af ABR 89 som aftalegrundlag, hvorfor enhver retstvist mellem parterne skal behandles af Voldgiftsretten for Bygge- og Anlæg.

Det fremgår af sagen, at ad citanten var totalrådgiver for bygherren vedrørende ejendommen **Adresse 2**, **By 1** og i denne egenskab indgik aftale med ad citerede om at fuldføre et påbegyndt ingeniørarbejde. I den anledning blev der den 10. oktober 2005 afsendt et brev fra ad citerede ved **Person 1** til ad citanten, hvoraf blandt andet fremgår:

"Jeg bekræfter hermed vores aftale om rådgivning og bistand ved udførelse af bærende konstruktioner til villa på **Adresse 2** i **By 1**.

Vores arbejde omfatter følgende.....

Vores arbejde, som kan udføres for en overslagspris på 24.000,- kr. ekskl. moms udføres iht. ABR 89 efter medgået tid med et dækningsbidrag på 110%, og vores ansvar ved løsning af opgaven er begrænset til max. 2 gange honorarets størrelse."

I brev af 28. oktober 2005 meddelte adciterede, at opgaven var mere omfattende end først antaget og at prisen blev en anden. Den 16. december 2005 blev der for Cowi A/S' arbejde udstedt en faktura på 63.750,00 kr. inkl. moms, hvilken faktura er betalt.

Forklaringer

Adcitant har blandt andet forklaret, at han er arkitekt og gennem de sidste 10 år har drevet selvstændig virksomhed som sådan. Han har blandt andet beskæftiget sig med bolig- og erhvervsbyggeri. Det forekommer, at bygherren ikke har en ingeniør og i det omfang, en ingeniøropgaven er med i hans opgave, entrerer han selv med en ingeniør. I den konkrete sag indgik der ingeniøropgaver i hans opgave, idet bygherren ikke selv havde en ingeniør. Han kontaktede, da han fik opgaven, **Virksomhed 1** som afgav et tilbud. Han accepterede tilbuddet og der blev herefter afholdt projekteringsmøder hvor også **Person 2**, som var arkitekt og som han havde antaget som detailprojektering, deltog. På et tidspunkt meddelte **Virksomhed 1**, at de ikke kunne fortsætte med opgaven og at han måtte finde en ny ingeniør. Han ringede derfor til Cowi A/S ved **Person 1**, som han tidligere havde arbejdet sammen med, og forklarede situationen og at han havde brug for hjælp. **Person 1** sagde, at han kunne hjælpe og bad ham sende **Virk. 1's** tegninger, herefter kunne de afholde et møde. **Person 2** sendte arkitekt- og ingeniørtegninger til Cowi A/S i slutningen af september 2005. **Adcitant** deltog herefter i et møde hos Cowi A/S med **Person 1** den 4. oktober 2005 og opnåede aftale om, at Cowi A/S færdiggjorde arbejdet med tegningsmaterialet som den tidligere ingeniør ikke havde gjort færdigt. **Person 1** sagde, at han ville gå i gang med at kigge på fundamenter mv. På et nyt møde den 10. oktober 2005 forelagde **Person 1** plantegning og skitse, der viste at der skulle gøres noget ved fundament og stålprofiler. **Adcitant** afleverede disse tegninger til **Person 3**, der var entreprenør på opgaven og sagde, at der var nogle ting, der skulle ændres. Herefter var dialogen mellem Cowi A/S og entreprenøren. Han modtog ordrebekræftelsen den 11. oktober 2005 og kiggede den igennem. Det var hans opfattelse, at det arbejde, der var beskrevet, var det, der manglede for at fuldføre den udtrædende ingeniørs arbejde. Han hæftede sig ikke specielt ved den passus, hvor der stod noget om ABR 89. Han var interesseret i at komme videre med byggeriet og så denne passus som en ren honorarbestemmelse. Han kender ikke det nærmere indhold af ABR 89, og har ikke haft noget med den at gøre i de 10 år, han har været selvstændig. Han reagerede således heller ikke på ABR sætningen overfor Cowi A/S. Han havde ikke på de forudgående møder drøftet spørgsmålet om ABR 89 med **Person 1**, og de havde heller ikke drøftet en ansvarsbegrænsning. ABR 89 var ikke vedlagt ordrebekræftelsen. Da han modtog brevet af 28. oktober 2005 om at arbejdet var mere omfattende end først antaget, ringede han til Cowi A/S og sagde, at han var indforstået med, at arbejdet blev udført og han honorerede siden den slutafreg-

ning der kom. Han opfattede det som en afregning efter tidsforbrug.

Sagens oplysninger

Adcitanten har til støtte for sin påstand anført, at der ikke er aftalt voldgift, hvorfor retten ikke er afskåret fra at behandle sagen. Adciterede har bevisbyrden for, at voldgift er aftalt. Hændelsesforløbet er ubestridt, og det må lægges til grund, at der allerede forud for ordrebekræftelsen er indgået en aftale om levering af en rådgivningsydelse, der bliver delvist leveret på mødet den 10. oktober 2005. ABR 89 blev først bragt på bane i forbindelse med ordrebekræftelsen den 10. oktober 2005, og adcitanten opfattede det som en ren bestemmelse om honoraret, hvilket ordlyden klart støtter. Da der således allerede var indgået en aftale, hvor ABR 89 ikke var vedtaget mellem parterne og da ordlyden af den passus om ABR 89, der er indføjjet i ordrebekræftelsen, alene ses at vedrøre honoreringsspørgsmålet, er der ikke grundlag for at antage, at voldgift har været aftalt. Der er heller ikke grundlag for at antage, at **Adcitants** passivitet overfor ordrebekræftelsen kan føre til andet resultat.

Adciterede har til støtte for sin påstand anført, at der forud for ordrebekræftelsen var indgået en mundtlig aftale om bistand. Aftalen var ikke detaljeret og ordrebekræftelsen, der er underskrevet af **Person 1** er ikke et tilbud, men netop en bekræftelse, som er modtaget og læst af **Adcitant**. Når **Adcitant** ikke har reageret på ordrebekræftelsen er den en del af aftalen. Bestemmelsen om ABR 89 er ikke en bestemmelse, der ændrer en tidligere indgået aftale, men alene en præcisering. I et retsforhold som det foreliggende er det helt sædvanligt mellem parterne at aftale, at ABR 89 skal finde anvendelse, og da det er et agreed document, er det ikke adciteredes risiko, hvis **Adcitant** der er erhvervsdrivende, ikke har nærmere kendskab hertil.

Retten bemærkninger:

Retten lægger til grund, at der forud for fremsendelsen af ordrebekræftelsen var indgået en aftale mellem adcitanten og adciterede om en opgave, og at spørgsmålet om anvendelsen af ABR 89 ikke på dette tidspunkt blev drøftet. Sådan som ordrebekræftelsens passus om ABR 89 er formuleret, finder retten ikke, at tydeligt fremgår, at adciterede ønskede, at ABR 89 herunder med dens voldgiftsbestemmelse, skulle gælde for opgaven. Retten finder således ikke, at det forhold, at adcitanten ikke reklamerede over denne passus bevirker, at ABR 89 må anses for aftalt mellem parterne. Da ABR 89 således ikke anses for aftalt mellem parterne, er der ikke grundlag for at afvise sagen fra retten, som påstået af adciterede.

Thi kendes for ret:

Adcitations sagen mellem **Adcitant** og Cowi A/S afvises ikke.

Dommer